

Ebegümecigiller

Türkiye'nin yabani bitkileri sadece tür çeşitliliği anlamında değil tıbbi ve aromatik yönden de hayli zengin. Günümüzde doğal ürünlere olan ilgi, doğal olarak yetişen tıbbi ve aromatik bitkilere de yansımış durumda. Dünyadaki 300 bin çiçekli bitki türünden 20 bininin tıbbi amaçlar için potansiyel taşıdığı ve bunlardan 4 bininin yoğun olarak kullanıldığı biliniyor. Ülkemizde yetişen yaklaşık 12 bin bitki türünün de 500 kadarının tıbbi ve aromatik değeri var. Ebegümecigiller (*Malvaceae*) ailesi de bunlardan biri. Ebegümecigiller çok soğuk bölgeler dışında dünyada hemen hemen her yerde yaygın olarak bulunuyor. Tek ya da çok yıllık otlar, yaprak dökken ya da her dem yeşil çalılar biçiminde olabiliyor. Aileye ait çok sayıda türün kültürü yapılıyor. Pamuk ve bamyacı bu ailenin üyeleri. Ebegümeci (*Malva sp.*) ve hatmilerin (*Althea sp.*) de tıbbi önemi var.

Ebegümeçigiller ve düğünççekleri alternatif tıpta sıklıkla kullanılıyor. Ancak bir noktayı hatırlatmakta yarar var. Fitoterapi (bitkisel tedavi) modern tıbbın yetersiz kaldığı bazı durumlarda alternatif bir tedavi yöntemi olarak kullanılıyor. Özellikle yaşlıların geleneksel öğretilerden dolayı bu tür tedavileri kullanmaya daha yatkın olduğu raporlarda yer alıyor. Bitkilerin bilinçsiz kullanımı bazen daha büyük rahatsızlıklara (örneğin fitokontakt dermatite) yol açabiliyor. Bunun için bitkisel tedavide sadece eczacıların ve farmakognozistlerin önerdiği bitkilerin, onların önerdiği şekilde kullanılması gerekir.

Fotoğraf: Bülent Gözcelioğlu

Kaynaklar

- Kalkan, G., Pancar, G., Baş, Y., "Yetmiş Altı Yaşında Erkek Hastada Ebegümeçine (*Malva sylvestris*) Bağlı Fitokontakt Dermatit", *Akademik Geriatri Dergisi*, Cilt 5, Sayı 2, 2013.
- Campbell, N., Reece, J., *Biyoloji*, Palme Yayıncılık, 2006.
- Güner, A., *Türkiye Bitkileri Listesi* (Damalı Bitkiler), ANG Vakfı/Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi, Kasım 2012.